

Nimiösivu

Sisällysluettelo

Käsittelyluvut

Lähteet

Liitteet

Esseeohje 2021-2022

Eino Paananen

Kuva 1: Voit lisätä esseesi sen sanomaan liittyvää kuvitusta, älä kuitenkaan käytä kuvia vain kuvituksen vuoksi.

Ohjeen sisältö

1.	Kamalan pitkä ohje! Tuskastuin jo!	3
2.	Mitä esseeltä pääpiirteissään odotetaan?	4
3.	Mitä vaatimuksia on rakenteelle ja muotoilulle?	5
	Essee koostuu viidestä elementistä	5
	Ohjeet muotoiluun	5
	Mistä löydän esimerkkiesseitä?	5
	Kuinka pitkä esseen tulee olla?	5
4.	Kirjoitusprosessi	6
	a) Tiedonhaku	6
	b) Muistiinpanojen tekeminen kirjallisuuden pohjalta	7
	c) Huolehdi lähteiden laadusta	7
	d) Aiheen rajaaminen hallittavammaksi	7
	e) Muistiinpanoista kokonaisuksi kappaleiksi ja lukuihin	8
	f) Oman pohdinnan lisääminen	9
	g) Esseen ydinsanomien ja keskeisten käsitteiden kirkastaminen	9
5.	Miten teen sisällysluettelon?	10
6.	Vinkit johdannon kirjoittamiseen	11
	Johdannossa kuvataan esseen tausta ja tavoite	11
	Tutkimuskysymyksen muotoilusta	11
7.	Viitemerkinnot	13
	Viite koskee useampia edeltäviä virkkeitä	14
	Viite koskee yhtä virkettä	14
	Kuvaviitteet	15
8.	Mitä huomioitavaa johtopäätösten kirjoittamisessa?	16
	Varmista, että johtopäätökset keskittyvät tutkimuskysymykseen	16
	Johtopäätösten lopussa arvioidaan hyödynnettyjä lähteitä kokonaisuutena.	16
9.	Malli lähdeluettelolle, APA 7	17
10.	Lukivaikeus? Kirjoittaminen ei suju?	19
11.	Skriver du på svenska?	19
12.	Mitä huomioitavaa liitteiden osalta?	20
	Liitteistä taustaa	20
	Lähdenäytteet (pakollinen esseen liite)	20
	Lähteiden arviointi (esseen pakollinen liite)	21
	Täydennä itsearvio (esseen pakollinen liite)	23
	Tarkista ennen palautusta, ettei mikään "hylätyn kriteeri" toteudu	26
	Lähteet	27

1. Kamalan pitkä ohje! Tuskastuin jo!

Parhaimmillaan kirjoittamiseen kytkeytyy valtava määrä oppimista ja tuntemuksia oman ymmärryksen kehittymisestä. Kirjoittaessa joutuu muun muassa yhdistelemään oppimaansa, tarkastamaan tietoja, tekemään johtopäätöksiä sekä huomaamaan puutteita omassa tietämyksessä. Saatat nyt kyseenalaistaa viimeisen kohdan mielekkyyden, mutta eikö vajavaisuuden tunnistaminen helpota kirjoittajaa huomioimaan kehittymistä kaipaavat kohdat seuraavien kirjoitushaasteiden äärellä?

Kaikki eivät koe olevansa runosieluja, jotka pitävät sanaleikeistä ja keksivät hienoja adjektiiveja ilahduttamaan lukijaa. Heitä lohduttaisin sanomalla, että tieteellisessä kirjoittamisessa runosielupuoli kannattaisi laittaa vähintään osittaiselle jäähyllä - olennaisinta on se, että kirjoitat loogisesti ja tarkasti sekä hyödynnät uskottavia lähteitä. Kauniilla kirjoitustyyllillä toki voi saada lukijan viihtymään paremmin esseesi ääressä, mutta liiallisella viihdytyspyrkimyksellä voit pahimmillaan viedä kirjoitelmasi uskottavuuden. Ydinsanoma tällä on se, että voit loogisilla otteilla menestyä tieteellisen kirjoittamisen saralla, vaikka et ole aiemmin kokenut kirjoittamista vahvuudekseen.

Rohkaisen käyttämään tätä ohjetta esseen kirjoittamisen tukena ja hyödyntämään eri asioita tarpeen mukaan. Silloin kun tutkimuskysymyksen muotoilu on ajankohtainen, tarkista tästä ohjeesta siihen liittyvät vinkit. Puolestaan viitemerkintöjen hiomisen vaiheessa kannattaa tuo ohjeisuus ottaa hyödynnettäväksi.

Ensin on hyvä silmäillä tämän ohjeen sisällysluettelo läpi ja tutkia, missä eri esseen kirjoittamisen vaiheissa ohjeesta voisi olla apua.

Kannattaa katsoa ihan viimeisiltä sivuilta ”hylätyn esseen kriteerit”. Ne toivottavasti valaisevat, että hyväksytylle tieteellisen kirjoittamisen tasolle pääsee aika kohtuullisella vaivalla. Muista, että taitoja ehtii vielä kehittämään myöhemmissä esseissä ja opinnäytetöissä.

Siirry tämän jälkeen ensimmäisen tiedonhaun ääreen. Eteno lukemaan kirjallisuutta ja tekemään muistiinpanoja ilman suurempia tavoitteita. Eteno huomaamatta vaikeimman vaiheen, aloittamisen, ohi. Palaa aika ajoin hakemaan tukea tästä ohjeesta.

Tämän ohjeen lukeminen ja sisäistäminen edellyttää noin kolmen tunnin lukemista ja asioiden kertaamista.

Kirjoittamisen iloa!

2. Mitä esseeltä pääpiirteissään odotetaan?

Esseestä on olemassa kirjava joukko määritelmiä, mutta usein yliopistoissa tarkoitetaan pienoistutkielmaa esseestä puhuttaessa. Kuitenkin esimerkiksi tenttiesseissä ei moni tieteellisen kirjoittamisen elementti toteudu, esimerkiksi lähdeluettelo tai viitemerkinnät.

Alle on koottu keskeisiä esseen (pionoistutkielman) tunnuspiirteitä, joita odotetaan tämän esseeohjeen mukaisesti kirjoittavilta:

1. Esseessä on hyödynnetty laadukkaita lähteitä. Esseeltä vie uskottavuuden, jos hyödynnetyn tiedon laatu on heikko.
2. Hyödynnetyt lähteet merkitään lähdeluetteloon, jonka kautta lukija voi halutessaan tutustua aiheeseen tarkemmin.
3. Itse tekstissä hyödynnetyt lähteet näkyvät viitemerkintöinä. Viitemerkintöjen tulee olla mahdollisimman tarkkoja, jotta lukija voi tarkistaa tiedon oikeellisuuden lähteen tietyltä sivulta.
4. Selkeästi tehtyjen viitemerkintöjen avulla erottuu, onko kyseessä kirjoittajan omaa ajatusta vai lähteestä lainattua.
5. Essee keskittyy yhteen tai useampaan tutkimuskysymykseen. Tutkimuskysymys on rajattu niin, että kirjoittaja pystyy tekemään aiheesta päätelmiä. Jos tutkimuskysymyksiä on liian monta esseen laajuuteen nähden, tulee sisällöstä helposti ohut ja sirpaleinen.
6. Esseessä on keskeistä kirjoittajan omien, tutkimuskysymyksiin kytkeytyvien, johtopäätösten, kritiikin, vertailun ja pohdinnan osuus. Esseen alusta lähtien on tarkoitus nostaa oma ääni kuuluville – ei siis vain referoida lähteitä.
7. Tieteelliseen kirjoitelmaan kuuluu tarkkuus ja perusteltujen väittämien esittäminen.
8. Kokonaisuutena essee on juonellisesti eheä alusta loppuun. Johtopäätöksissä palataan alussa esitettyyn tutkimuskysymykseen ja kootaan yhteen käsittelylukujen keskeisimmät kohdat.

3. Mitä vaatimuksia on rakenteelle ja muotoilulle?

Esseen rakenne noudattaa pääpiirteissään yleistä tieteellisen kirjoitelman rakennetta, jonka Hirjärvi (2003, s. 231 - 245) on kuvannut tämän esseehjeenkin hyödyntämään Tutki ja kirjoita -kirjaan.

Essee koostuu viidestä elementistä

1. Nimiösivu (tai otsikkosivu)
2. Sisällysluettelo
3. Käsitteilyluvut (sisältää johdannon ja johtopäätökset)
4. Lähteet
5. Liitteet

Esseen keskeisin ero opinnäytteisiin on se, ettei esseessä vaadita tiivistelmää ja metodologiaosuutta. Esseessä metodologiaosuuden korvaa esimerkiksi johdannossa esitetty kuvaus, kuinka tulevat luvut auttavat tutkimuskysymykseen vastaamisessa.

Ohjeet muotoiluun

Aloita jokainen uusi osio (yllä kohdat 1-5) aina uudelta sivulta. Esimerkiksi sisällysluettelo on ihan omalla sivullaan, lähdeluettelo omalla sivullaan ja jokainen varsinainen sisältöluku alkaa puhtaalta sivulta. Tämä selkiyttää rakennetta.

Lisäksi noudata seuraavia:

- Fontti: Times new roman 12 pt tai Arial 11 pt
- Riviväli: 1,5
- Sisennys vasempaan reunaan
- Yksi palsta
- Sivunumerot näkyviin ylä- tai alatunnisteeseen

Mistä löydän esimerkkiesseitä?

Tutustu ainakin yhteen esimerkkiin, jotta tämä ohje konkretisoituu. Tarkista, onko kurssisi MyCourses-tilassa esimerkkiesseitä.

Kuinka pitkä esseen tulee olla?

Tarkista kurssin MyCourses-tilasta.

Huomaa, ettei pitkä essee ole automaattisesti parempi. Pituuden lisäämisen sijaan keskity hiomaan sanomaa selkeäksi.

4. Kirjoitusprosessi

Kirjoitusprosessi on monilta osin yksilöllinen, on vaikea määrittää yhtä ainoaa oikeaa tapaa päästä hyvään lopputulokseen.

Tiedonhaku (a) on kuitenkin väistämättömästi yksi keskeisimmistä ja ensimmäisistä esseiden kirjoittamista pohjustavista vaiheista. Muilta osin saat kokemuksen kautta kehitettyä itsellesi mieluisimman tavan kirjoittaa. Vaiheet a-f kuvaavat kirjoitusprosessia pääpiirteissään. Jos et sovelle vaiheita tiukkana kronologisena järjestyksenä, hyödynnä niitä muistilistana.

a) Tiedonhaku

Ennen kirjoitusurakkaa pitää käyttää useita tunteja aikaa aiheeseen perehtymiseen. Moni opiskelija aliarvioi tiedonhaun vaatiman aikatarpeen, joten teethän toisin.

Anna alussa oman kiinnostuksen ohjata tiedonhakua, tietysti kurssin asettamien aihearaamien puitteissa. Käy kirjastossa sekä käytä eri kirjastojen ja tietokantojen hakukoneita:

- [Aallon Primo](#),
- [Arkkitehtuuri: Artikkelit ja tietokannat](#),
- [HY:n kirjasto](#),
- [Helmet](#),
- [Google Scholar](#)

Huomioi, että tiedonhakuun kuluu helposti aikaa useampia päiviä, sen lisäksi joudut usein odottamaan, että saat tietyn teoksen käsiisi. Tarkista lisäksi, onko kurssin opettaja antanut kirjallisuusvinkkejä MyCoursesiin. Käy myös rohkeasti eri yliopistojen kirjastoissa ja pyydä henkilökunnalta apua.

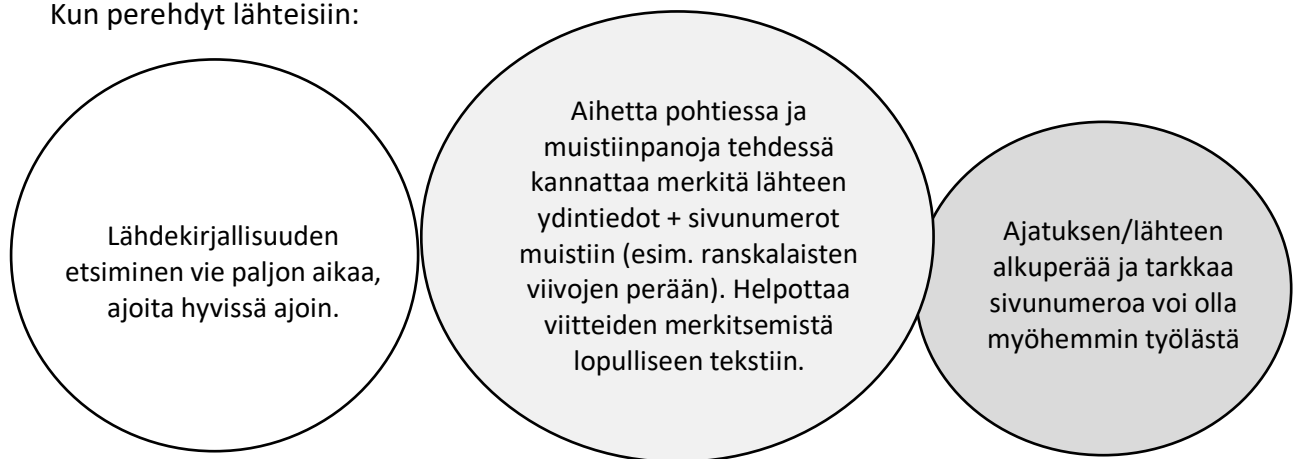
Ottaa oman aikansa ennen kuin löydät sopivat hakusanat, jotka tuottavat osumia esimerkiksi eri kirjastojen tietokannoista. Hyödynnä englanninkielisiä hakusanoja, jos tutkivasta teemasta löytyy todennäköisemmin tutkimuskirjallisuutta englanniksi. Suomalaiset hakusanat kannattaa toki kokeilla myös.

b) Muistiinpanojen tekeminen kirjallisuuden pohjalta

Voi hyvin lähteä liikkeelle yhdestä kirjasta tai artikkelista. Tutki ensin teoksen sisällysluettelo pääpiirteissään ja siirry lukuihin, joissa on sinua kiinnostavaa tietoa. Kirjoita alussa ilman suurempia tavoitteita muistiinpanoja, joihin merkitset ylös lähteen tiedot (kirjoittajan sukunimi, sivunumerot) - näiden tietojen avulla voit tehdä myöhemmin viitemerkinnät kuntoon.

Muistiinpanoja on jossain vaiheessa kertynyt hyvä määrä ja niistä voi päätellä, mistä teemoista voisit kirjoittaa kokonaisen esseen. Kannattaa luokitella muistiinpanoja eri otsikoiden alle. Turhat muistiinpanot, jotka eivät oikein sovi kokonaisuuteen, voit poistaa tai siirtää talteen toiseen dokumenttiin.

Kun perehdyt lähteisiin:

c) Huolehdi lähteiden laadusta

Wikipedia saattaa olla esseen ideointivaiheessa ihan oiva apuväline, mutta lopulliseen lähdeluetteloon se ei enää ole sopiva. Pidä huolta, että käytät laadukkaita lähteitä - tee arviot lähteiden laadusta lähteiden arviointitaulukolla. Taulukot jäävät esseen loppuun liitteiksi.

d) Aiheen rajaaminen hallittavammaksi

Aihetta ei kannata rajata liian tiukasti ennen tiedonhakuja. Jos aiheesi on todella spesifi, saattaa siitä löytää heikosti hakutuloksia.

Aloita siis tiedonhaku aika väljillä raameilla ja rajaa aihetta tietämyksen karttuessa.

Alle on kuvattu opinnäytetöiden nimiä muuntelemalla, kuinka aiheen rajausta muuttuu pienillä sanamuutoksilla hallittavasta ei-hallittavaksi, tai ainakin haasteelliseksi.

Esimerkki 1 (Arkkitehtuurin kandidatin nimi)

- **Pohjoismaisten** opiskelija-asuntojen hakujärjestelmien arviointi
- **Pääkaupunkiseudun** opiskelija-asuntojen hakujärjestelmien arviointi

Pystyisitkö tutkimaan kaikkien Pohjoismaiden opiskelija-asuntojen hakujärjestelmät? Jos jättäisit pois sanat ”Pohjoismaisten” ja ”Pääkaupunkiseudun”, jäisi aihe liian epämääräiseksi. Silloin olisit laiminlyönyt rajaamisen täysin.

Esimerkki 2 (Arkkitehtuurin kandidatin nimi)

- Art nouveaun ja sitteläisyyden vaikutus Turun Mikaelinkirkon ympäristöä koskevissa suunnitelmissa
- Art nouveaun ja sitteläisyyden vaikutus Turun Mikaelinkirkon ympäristöä koskevissa suunnitelmissa **1894-1914**

Ajallinen rajaaminen on usein helppo tapa rajata tutkittavaa aihepiiriä. Ajallista rajausta harkitessasi sinun on pohdittava, milloin tietomäärä on sellainen, että pystyt ottamaan aiheen realistisesti haltuun.

e) Muistiinpanoista kokonaisiin kappaleisiin ja lukuihin

Muistiinpanojen luokittelun jälkeen voit lähteä luonnostelevaan ensimmäisiä kokonaisvirikkeitä ja kappaleita. On tärkeä lähteä työstöön rohkeasti, kirjoittaessasi näkökulmasi kehittyy ja tarkentuu. Ei kannata pelätä turhaa työtä. Ylimääräiset, myöhemmin poistettavat, kappaleet ovat välttämätön osa luomisprosessia.

Kuvittele piirtäväsi kuvaa - välillä on käytettävä pyyhekumia.

f) Oman pohdinnan lisääminen

Oma pohdinta on tärkeä osa onnistunutta esseetä. Oman pohdinnan lisääminen on haastavaa, jos olet uuden teeman ääressä, mutta kirjoitusprosessin loppupuolella omien kommenttien lisääminen on usein luontevampaa. Jos oman pohdinnan lisääminen tuntuu haastavalta, pohdi seuraavia:

- ❖ Rohkaiseeko tutkimuskysymys pohtimaan? Tutkimuskysymys, jossa vertaillaan ilmiöitä, pakottaa tekemään omia johtopäätöksiä. Harkitse siis tarvittaessa tutkimuskysymyksen uudelleenmuotoilua. Kuvailevien (millainen) tutkimuskysymyksien avulla on vaikea päästä pintaa syvemmälle.
- ❖ Havaitsetko eroja tai ristiriitaisuuksia eri lähteissä? Entä onko lähteiden tiedoissa mielestäsi puutteita, jotka vaikeuttavat päätelmien tekemistä? Kerro nämä haasteet lukijalle.
- ❖ Omaa pohdintaa on myös se, että johtopäätöksissä kiteytät edellisten lukujen sanomaa ja arvioit tiedon merkitystä.

g) Esseen ydinsanomien ja keskeisten käsitteiden kirkastaminen

Esseetä kirjoittaessa kirjoittaa väkisin muutamia kappaleita, jotka eivät tarkemmin pohdittuna oikein liity tutkimuskysymykseen. Tällaiset kappaleet on järkevintä poistaa.

On helppoa kuvata useita kappaleita jonkun henkilön tai rakennuksen historiaa, mutta pohdi, voisiko sisällön kertoa ytimekkäämmin. Jos kirjoitetaan lyhyttä esseetä, et anna osaavaa vaikutelmaa, jos tutkimuskysymykseen keskittymisen sijaan esittelet vähemmän tärkeitä kuriositeetteja.

Varmista loppuhiomisen aikana, että juoni erottuu otsikoissa, tutkimuskysymyksessä, johdannossa, käsittelyluvuissa ja johtopäätöksissä selkeänä. Usein selkeä juoni edellyttää aika pitkää hiomisvaihetta, ja rohkeutta poistaa epäoleellisia elementtejä pois. Tarkista myös kirjoitusprosessin loppupuolella, että olet määrittänyt esseen keskeisimmät käsitteet.

5. Miten teen sisällysluettelon?

Esseeseen sinun tulee luoda sisällysluettelo nimiösivun jälkeen. Voit katsoa esimerkkinä tämän ohjeen sisällysluettelo. Katso otsikkotyyleistä ja sisällysluettelosta [youtube-esimerkki](#), joka ohjaa sisällysluettelon luomisessa Wordiin.

Sisällysluettelon on tarkoitus antaa lukijalle kokonaiskuva esseestä. On hyvä, jos sisällysluettelo liittyy tutkimuskysymyksiin ja keskeisiin johtopäätöksiin.

Huomaa, että ”Lähteet” ja ”Liitteet” jätetään yleensä numeroimatta.

6. Vinkit johdannon kirjoittamiseen

Johdanto ja johtopäätökset ovat tärkeimmät ja ehkä vaikeimmat kirjoitettavat. Johdannossa haastavin osa on tutkimuskysymyksen muotoilu ja johtopäätöksissä voi olla vaikeaa kiteyttää aikaisempien lukujen pohjalta selkeää ydinsanomaa.

Johdannossa kuvataan esseen tausta ja tavoite

Kuvaile johdannossa lyhyesti, mitä tietoa esseen aiheesta on jo lähteiden perusteella olemassa, ja mitä uutta valitsemasi näkökulma tuottaa. Kerro esseen tavoite, tutkimuskysymys, johon lähdet hakemaan vastausta.

Kuvaa johdannon lopuksi, **miten tulevat luvut auttavat vastaamaan tutkimuskysymykseen**. Tämä on merkityksellistä lukijalle (selkeä lukukokemus), mutta on myös tapa varmistaa, ettei aihe lähde rönsyilemään väärille urille.

Tutkimuskysymyksen muotoilusta

Usein tutkimuskysymystä pitää tarkentaa kirjoitusprosessin edetessä – se kuuluu asiaan, kysymyksen muotoilemisen hankaluudesta ei kannata huolestua.

Tutkimuskysymyksen rajaamiseen kannattaa käyttää harkintaa. Mikäli tutkimuskysymys on sisällöltään laaja, syntyy esseestä helposti rönsyilevä ja pinnallinen kokonaisuus. Napakasti yhteen tai kahteen kysymykseen keskittyvä essee on parempi vaihtoehto, tällöin pääset pureutumaan yhteen tai kahteen aiheeseen laadukkaasti.

Huomaa, ettei hyvä tutkimuskysymys synny pohtimalla itsekseen tai kuuntelemalla luentoja Käytä aikaa kirjallisuuden tutkimiseen. Saatat joutua hylkäämään aiheen, josta ei ole oikein tietoa (tai laadukasta tietoa) tarjolla.

Perustele johdannossa, miksi valitsemaasi aihetta (tutkimuskysymystä) on merkityksellistä tutkia. Tarkoituksena on, että pohdit jo alussa tavoittelemasi tiedon hyödyllisyyttä.

Kuva 2: Jos käytät kuvälähteitä, tekstissä sinun tulee viitata käyttämäsi kuviin. Lähdeluetteloon jää tarkemmat tiedot.

Esimerkkejä tutkimuskysymyksistä

Tarkkaile tutkimuskysymysesimerkeistä 1-3, minkälaisia aihetta rajaavia elementtejä ne sisältävät. Esseesi saattaa kohdata suuria hankaluuksia, jos valitset ajallisesti liian pitkän tarkasteluvälin tai maantieteellisesti liian laajan tutkittavien joukon.

Tutkimuskysymystä muotoillessa kannattaa huomata, että esseeseen saa aika automaattisesti pohtivaa otetta selitystä hakevilla tutkimuskysymyksillä (miksi) tai asioiden eroja ja yhtäläisyyksiä hakevalla kysymyksellä. Sen sijaan kuvailevat tutkimuskysymykset (miten, kuinka) johtavat helposti referoivaan lopputulokseen. Hyvään lopputulokseen on eri teitä, mutta tuota kannattaa pohtia kysymystä muotoillessa.

1. Tässä esseessä pohdin sitä, kuinka Italian renessanssissa 1400- ja 1500-luvuilla matematiikkaa on hyödynnetty pyrkimyksessä tehdä kauniita rakennuksia. (ARK-A1001, opiskelija)

Aihetta on rajattu ajallisesti (1400- ja 1500-luvut) ja maantieteellisesti (Italia).

2. Tässä tutkielmassa on tarkoitus havainnoida, mitkä keskiajan roomalaiset tuntomerkit ja aiheet päätyivät Norjan vuonoiseen Urnesin kylän sauvakirkon rakenteisiin. (ARK-A1001, opiskelija)

Aihetta on rajattu tiettyyn rakennukseen (Urmesin kylän sauvakirkko).

3. Miten ramppia ja vipuja saatettiin käyttää kivien nostoon Suuren pyramidin rakentamisessa? (ARK-A1001, opiskelija)

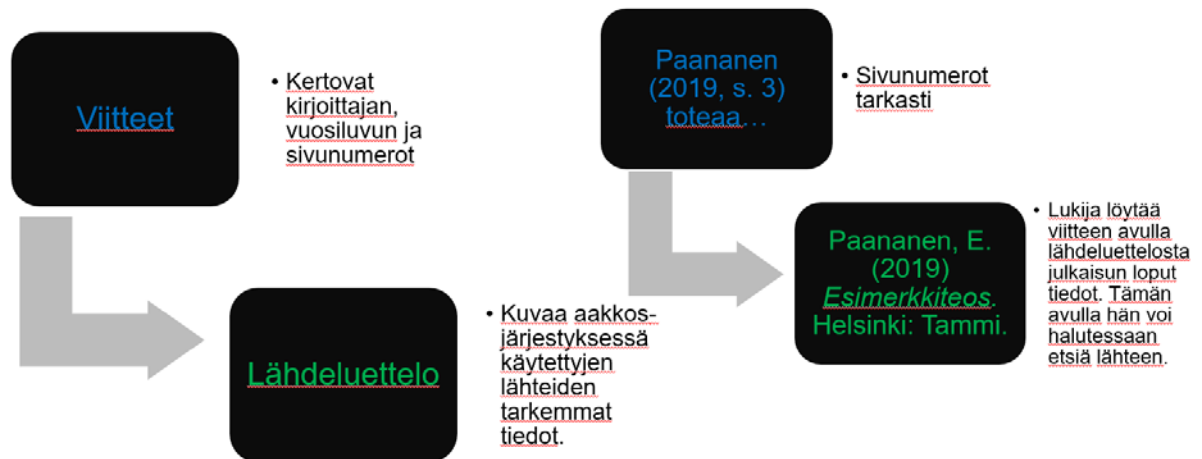
Aihetta on rajattu tiettyyn rakennelmaan (Suuri pyramidi).

Tutkimuskysymys usein muokkautuu kirjoitusprosessin edetessä. Hio ja tarkenna rohkeasti.

7. Viittemerkinnät

Viitteiden keskeinen tavoite on antaa tiedon alkuperäislähteelle kunnia, eikä väittää toisen henkilön ajatusta omakseen (vrt. plagiointi). Hyvät viittaukset ja laadukkaat lähteet tuovat tieteelliselle tekstille uskottavuutta.

Pyri alla olevan kuvion avulla ymmärtämään viitteiden ja lähdeluettelon yhteydet. Huomaa, että viittemerkintöihin ja lähdeluetteluun merkitään vähän eri tietoja.

Kun käytät viitteissä lyhenteitä (esim. sivu = s.), hyödynnä suomen- tai ruotsinkielisiä lyhenteitä, koska suomi tai ruotsi ovat tässä tapauksessa kirjoituskieliä. Englanninkielisiä lyhenteitä käytettäisiin, jos kirjoituskieli olisi englanti.

Viite- ja lähdeluettelo-ohjeita hyödyntäessä saatat huomata, että eri ohjeissa saattaa olla pieniä eroavaisuuksia. Ota periaatteeksi, että hyödynnät omassa lähdeluettelossasi aina samaa johdonmukaista tapaa esimerkiksi verkkolähteisiin viitattaessa.

Viitteitä merkitessä huolehdi, että lukija voi päätellä selkeästi, milloin on kyse lähteestä saadusta informaatiosta ja milloin kuvataan omaa pohdintaasi. Siksi opettele hyödyntämään kolme seuraavaksi kuvattavaa viittaustapaa. Nämä kolme esimerkkiä eivät ole ainoat mahdollisuudet, mutta näistä perusmalleista on hyvä lähteä liikkeelle.

Viite koskee useampia edeltäviä virkkeitä

Tutki ja kirjoita –kirjasta muokattu esimerkki:

Johnson (1999) esittää, että kollegiaaliset tukiryhmät muodostuvat viikoittain kokoontuvasta 2 – 5 opettajan ryhmästä, jonka tavoitteena on parantaa osanottajiensa opetustaitoja ja tukea heidän ammatillista kasvuaan. Ne ovat tilaisuuksia, joihin tullaan mielellään ja joissa on tarjolla tukea, huolenpitoa, naurua, toveruutta ja myös yhteisten menestysten juhlintaa. (Johnson, 1999, s. 15 – 20.) Toiminnan ensisijainen päämäärä - -

- Kun viitataan useampaan virkkeeseen, piste merkitään viittauksen päätteksi kahteen eri kohtaan. Yllä olevan esimerkin tapauksessa piste on merkitty viimeisen virkkeen loppuun ("juhlintaa.") sekä sulkujen sisälle ("20.").
- Jotta olisi selkeää, mistä viitattu osuus alkaa, on alkuun kirjoitettu "Johnson (1999) esittää". Viittauksen lopussa tarkennetaan sivunumerot.

Viite koskee yhtä virkettä

Tutki ja kirjoita –kirjasta muokattu esimerkki:

Mielestäni kollegiaalisten tukiryhmien tulisi muodostua viikoittain kokoontuvasta 2 – 5 opettajan ryhmästä, jonka tavoitteena on parantaa osanottajiensa opetustaitoja ja tukea heidän ammatillista kasvuaan. Kollegiaaliset tukiryhmät ovat tilaisuuksia, joihin tullaan mielellään ja joissa on tarjolla tukea, huolenpitoa, naurua, toveruutta ja myös yhteisten menestysten juhlintaa (Johnson, 1999, s. 18).

- Kun viitataan yhteen virkkeeseen, piste on ainoastaan sulkujen jälkeen. Esimerkissä "juhlintaa"-sanän jälkeen ei ole pistettä.

Vaihtoehtoinen tapa yllä olevalle:

Johnson (1999, s. 18) kuvaa artikkelissaan kollegiaaliset tukiryhmät tilaisuuksiksi, joihin tullaan mielellään ja joissa on tarjolla tukea, huolenpitoa, naurua, toveruutta ja myös yhteisten menestysten juhlintaa. Mielestäni tätä näkökulmaa tulisi täydentää, (jne.)...

Kirjoittajan ajatusta / Lähteissä esitetty näkemys

Esimerkit pohjautuvat lähteen sivuihin 324 ja 325: Hirsjärvi, S., Remes P. & Sajavaara P. (2003). *Tutki ja kirjoita* (6.-9. painos). Tammi.

Kuvaviitteet

Kuvat voivat olla oiva keino saada tukea tekstissä esittämillesi väittämille.

Ensimmäisissä esseissä riittää jo tavoitetta saada perusviitteet kuntoon. Kuvaviitteiden osalta voi ottaa kunnianhimoisempia tavoitteita opinnäytetöissä.

Halutessasi katso lisätietoa [APA style-sivustolta](#).

8. Mitä huomioitavaa johtopäätösten kirjoittamisessa?

Johtopäätöksissä on tarkoitus kietoa kokonaisuus yhteen. Mikä olikaan tutkimuskysymys? Mikä on edeltävien käsittelylukujen tiivistetty anti tutkimuskysymykselle?

Varmista, että johtopäätökset keskittyvät tutkimuskysymykseen

Kertaa johtopäätösten alussa johdannossa kuvattu tutkimuskysymys. Teet tämän varmistaaksesi, ettet ole unohtanut alussa esitettyä tavoitetta, jonka on tarkoitus ohjata kirjoitustasi kaikissa esseiden kappaleissa. Toinen syy on lukijaystävällisyys – lukija on tarkoitus pitää mukana esseiden juonessa.

Johtopäätöksissä sinun ei ole enää juurikaan tarkoitus viitata lähteisiin, vaan nyt tiivistät pohtien ja arvioiden, mitä olet saanut selville.

Osoita viimeistään johtopäätöksissä olevasi kriittisesti ajatteleva yliopisto-opiskelija:

- Saavutitko johdannossa asetetun tavoitteen? Vastasitko riittävällä tasolla tutkimuskysymykseen?
- Mitä olisi voinut parantaa? Mistä seuraava aiheeseen perehtyvä voisi jatkaa?
- Oliko lähteissä sisällöllistä puutteita?

Johtopäätösten lopussa arvioidaan hyödynnettyjä lähteitä kokonaisuutena.

Arvioi lähteitä omin sanoin kokonaisuutena. Pohdi esimerkiksi näiden toteutumista:

- alan tieteellisesti arvostettu lehti tai verkkojulkaisu,
- onko tehty vertaisarviointi (peer review),
- onko kirjoittajana alan tunnettu ja arvostettu tutkimustaho (Ympäristöministeriö, Museovirasto, jokin yliopisto) - tällöin lähde on todennäköisesti läpäissyt organisaation sisäisen laatukontrollin.
- laadukkaasti kuvatut tutkimusmenetelmät ja viittaukset alan merkittäviin tutkijoihin tai ajankohtaisiin julkaisuihin
- tutkimuksen luotettavuutta ja tulosten yleistettävyyttä on arvioitu (yleensä tutkimuksen loppupuolella)

9. Malli lähdeluettelolle, APA 7

APA-viittaustyylistä on olemassa useita versioita. Tämä ohje on päivitetty seitsemännen painoksen mukaiseksi.

Seuraavalla sivulla on esimerkki lähdeluettelosta, jota voit hyödyntää mallina. Värien avulla lähdeluetteloa on jaettu eri lähdetyyppihin. Näiden viiden lähdetyyppin avulla pääset jo pitkälle, vaikka lähdetyyppejä on todellisuudessa useampia.

1. Kirja

Sapolsky, R. M. (2017). *Behave: The biology of humans at our best and worst*. Penguin Books.

Rakenne siis: Kirjoittajan sukunimi + etunimi lyhennettynä. Kirjan nimi. Kustantaja.

Huomioi, ettei APA 7 -ohjeistusta noudatettaessa merkitä julkaisupaikkaa (esim. Helsinki: Tammi).

2. Artikkel

Grady, J. S., Her, M., Moreno, G., Perez, C., & Yelinek, J. (2019). Emotions in storybooks: A comparison of storybooks that represent ethnic and racial groups in the United States. *Psychology of Popular Media Culture, 8*(3), 207–217. <https://doi.org/10.1037/ppm0000185>

3. Verkkolähde

Bologna, C. (31.10.2019). Why some people with anxiety love watching horror movies. *HuffPost*. https://www.huffpost.com/entry/anxiety-love-watching-horror-movies_l_5d277587e4b02a5a5d57b59e

4. Luku tai artikkeli toimitetussa teoksessa

Usein teokset ovat toimitettuja, eli kokonaisuus koostuu useista artikkeleista/luvusta. Muista viitata aina tiettyyn artikkeliin (toimitetun teoksen sisällä.)

Aron, L., Botella, M., & Lubart, T. (2019). Culinary arts: Talent and their development. Teoksessa R. F. Subotnik, P. Olszewski-Kubilius, & F. C. Worrell (toim.), *The psychology of high performance: Developing human potential into domain-specific talent* (s. 345–359). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000120-016>

5. Luento

Korpela, E. (2014). *Esiintymisjännityksen hallinta. (Luento opintojaksolla Asiantuntijaviestintä ja tietotekniikka). Helsinki, Metropolia Ammattikorkeakoulu.*

Kuvalähteet

Erittele kuvalähteet lähdeluettelossa erillisen otsikon alle. [APA style-sivustolta](#) saat mallit kuvalähteiden merkitsemiseen. Suosittelen kuitenkin keskittymään ensi sijassa yllä olevien opetteluun.

Lähdeluetteloesimerkki, APA 7

Aron, L., Botella, M., & Lubart, T. (2019). Culinary arts: Talent and their development. In R. F. Subotnik, P. Olszewski-Kubilius, & F. C. Worrell (Eds.), *The psychology of high performance: Developing human potential into domain-specific talent* (pp. 345–359). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000120-016>

Bologna, C. (31.10.2019). Why some people with anxiety love watching horror movies. *HuffPost*. https://www.huffpost.com/entry/anxiety-love-watching-horror-movies_1_5d277587e4b02a5a5d57b59e

Grady, J. S., Her, M., Moreno, G., Perez, C., & Yelinek, J. (2019). Emotions in storybooks: A comparison of storybooks that represent ethnic and racial groups in the United States. *Psychology of Popular Media Culture*, 8(3), 207–217. <https://doi.org/10.1037/ppm0000185>

Korpela, E. (2014). Esiintymisjännityksen hallinta. (Luento opintojaksolla Asiantuntijaviestintä ja tietotekniikka). Helsinki, Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Sapolsky, R. M. (2017). *Behave: The biology of humans at our best and worst*. Penguin Books.

Yllä oleva esimerkki on koottu [APA style-sivustolta](#). Esimerkiksi Bolognan päiväyksen muutin suomen kielelle luontevampaan muotoon.

Lähdeluettelossa lähteet merkitään sukunimen perusteella aakkosjärjestykseen.

10. Lukivaikeus? Kirjoittaminen ei suju?

Jos kirjoittaminen takkuu, kokeile ensin seuraavia:

- a) Lue esseen aihepiiriin liittyvää kirjallisuutta ja kirjoita siitä muistiinpanoja. Merkitse muistiinpanojen loppuun kirjoittajan sukunimi sekä sivunumero, jolta tieto oli lähtöisin.
- b) Kun muistiinpanoja on kertynyt jonkun verran eri lähteistä, yritä alkaa järjestelemään niitä eri kokonaisuuksiin. Mieti, mitä otsikoita voisit antaa.
- c) Jos esseellä on välipalautuksia, kannattaa palauttaa ajoissa ainakin jotain, vähintään omia muistiinpanoja. Taustoita opettajalle, minkälaisia hankaluuksia sinulla on.
- d) Jos et löydä eri hakukoneiden avulla kirjallisuutta, pyydä kirjaston henkilökunnalta tai kurssin opettajalta apua. Pohdi myös aiheen vaihtamista sellaiseen, josta löytäisi helpommin tietoa.

Jos sinulla on lukivaikeus, tutustu Aallon henkilökohtaisiin opintojärjestelyihin Aalto.fi-verkkosivuilla.

Kirjoita Aalto.fi -osoitteessa hakusanaksi ”henkilökohtaiset opintojärjestelyt”.

Kannattaa myös ilmoittaa kurssin opettajalle lukivaikeudesta heti kurssin alussa.

11. Skriver du på svenska?

Om du skriver på svenska, utnyttja [Referensguide för APA 7](#).

12. Mitä huomioitavaa liitteiden osalta?

Liitteistä taustaa

Esseessä voit laittaa liitteeksi esimerkiksi kuvia tai kaavioita, joihin voit esseetekstissäsi viitata. Kuvia ja kuvioita voi merkitä myös varsinaisen esseetekstin lomaan, mutta joskus liite on järkevämpi vaihtoehto.

Tämän esseeohjeen mukaisiin palautuksiin sisältyy muutama pakollinen liite, ne kuvataan seuraavaksi.

Lähdennykset (pakollinen esseen liite. Jääkö pois?)

Lisää liitteeksi kuvakaappaukset kolmesta parhaasta lähteestäsi.

Liitteet toimivat näytteenä, että olet hyödyntänyt laadukkaita lähteitä. Ota valitsemasi lähteen yhdestä sivusta valokuva, jonka yläpuolelle kirjoitat teoksen nimen.

Lähdennyksistä voi tarkastella seuraavia:

- onko sivunumerot annettu (ja onko niitä hyödynnetty viitemerkinnöissä)
- viitataan lähteessä muihin tutkimuksiin
- onko tekstissä merkkejä siitä, että kyseessä olisi alkuperäistutkimus

Lähteiden arviointi (esseen pakollinen liite)

Informaatiota on saatavilla melkein rajattomasti, mutta yliopisto-opiskelijan keskeinen taito on erottaa hyvät lähteet heikkolaatuisista.

Kuva 3: Pyri erottamaan laadukkaat lähteet heikoista.

Seuraavan sivun taulukko toimii apuvälineenä lähteiden laadun arvioinnissa. Täytä taulukko viidestä eri hyödyntämästäsi lähteestä ja sijoita täydennetyt arviointitaulukot esseeseen liitteisiin.

Arviointitaulukot kannattaa täyttää ennen kuin siirryt esseeseen kirjoittamisessa kokonaisten kappaleiden ja lukujen kirjoittamiseen. Idea on se, että jättäisit heikot lähteet kokonaan pois lähdeluettelosta.

Täydennä viisi lähteiden arviointitaulukkoa esseesi liitteisin

LATAA TÄSTÄ TÄYDENNETTÄVÄ TAULUKKO.

Arvioi, miten hyvin listatut kohdat toteutuvat yksittäisen lähteen kohdalla. [Utvärdera hur väl listade artiklar uppkommer för en enskild källa.](#)

Lähteen nimi / Källans namn:

	Ei / Inte	Kyllä/ Ja	Huomioita / Observationer
1. Lähde kirjoitettu 2010-luvulla / Källa är skriven på 2010-talet			Vertaa tehtävä 2: * / Jämför uppgift 2: *
2. Lähteellä on selkeästi ilmaistu (etu- ja sukunimi) kirjoittaja / Författarens huvud och efternamn är tydligt skrivet			Joissain tapauksissa "organisaatio" voidaan katsoa luotettavaksi tietolähteeksi (Ympäristöministeriö, Museovirasto) / I vissa fall kan en "organisation" betraktas som en pålitlig informationskälla (miljöministeriet, National Board of Antiquities)
3. Kirjoittajaa edustaa uskottavaa instituutiota (esim. yliopisto, alan museo) / Författaren representerar en trovärdig institution (t.ex. universitet, fältmuseum)			
4. Lähde on vertaisarvioitu (peer review) / Källan har granskats			
5. Lähde on kirjoitettu alan arvostetussa julkaisussa (lehdessä) / Källan är skriven i en prestigefylld publikation (tidskrift) i fältet			
6. Lähteessä viitataan aiempaan tutkimukseen / Källan hänvisar till en tidigare studie			
7. Lähteessä kuvataan selkeästi tutkimuskysymykset ja –menetelmät / Källan beskriver tydligt forskningsfråga och metoder			Onko lähteen taustalla tutkimustietoa vai epäuskottavia väittämiä? / Är källan baserad på forskningsdata eller har den otroliga påståenden?
8. Lähteeseen on merkitty asianmukaisesti lähdeluettelo / Källan innehåller en korrekt litteraturförteckning			
9. Lähde on alkuperäislähde* (ei sekundaari lähde) / Källa är originalkälla (inte sekundärkälla)			Tässä yhteydessä alkuperäislähteellä tarkoitetaan alkuperäistä tutkimusta aiheesta / I detta sammanhang betyder originalkälla den ursprungliga forskningen om ämnet
10. Hyödyntämäni lähde ei ole kandi- eikä diplomityö / Källan jag använder är varken en kandidatexamen eller en masteruppsats			Voit hyödyntää aiheen valinnassa. Jos käytät varsinaisena lähteenä, perustele. / Du kan dra nytta av ämnesvalet. Om du använder en faktisk källa, motivera varför
11. Lähde liittyy selkeästi tutkimuskysymykseeni / Källan hänger med min forskningsfråga			

Täydennä itsearvio (esseen pakollinen liite)

Seuraavien sivujen itsearviointi sisältää tämän esseeohjeen keskeisimmät opetukset, se auttaa kirjoittajaa esseen lopputarkastuksessa ja hiomisessa.

Ei kannata kuitenkaan tähdätä siihen, että kaikki olisi erinomaisen sarakkeessa. Erinomainen taso on haastavaa kokeneillekin kirjoittajille, hyödynnä taulukkoa siis ensisijaisesti apuvälineenä.

Halutessasi voit lisäksi tutustua Stanfordin yliopiston videoon, joka kuvastaa hyvin harkintaa, joka sisältyy tieteelliseen kirjoitustyyliin.

Itsearviointi / Självvärdering

LATAA TÄSTÄ TÄYDENNETTÄVÄ TAULUKKO

<i>Arvioi esseetä kahdeksalla eri tasolla / Utvärdera uppsatsen på åtta nivåer:</i>	Paran- nettavaa / Förbättra	Hyvä / Bra	Erin- omainen / Utmärkt
1. Johdanto / Inledande			
a) Tutkimuskysymys on selkeästi rajattu / <i>Forskningsfrågan är tydligt avgränsat</i>			
b) Olet kuvannut, kuinka lähdet vastaamaan tutkimuskysymykseen tulevien lukujen avulla / <i>Du har beskrivit hur du ska svara på en forskningsfråga med hjälp av följande kapitel</i>			
c) Perustelet, miksi aiheeseen on merkityksellistä perehtyä / <i>Författaren motiverar varför det är viktigt att bekanta sig med ämnet</i>			
2. Luku / Kapitel			
a. Jokaisen otsikon (luvun) alta löytyy lyhyt johdanto, jossa kerrotaan merkitys kokonaisuudelle / <i>Under varje rubrik (kapitel) finns en kort introduktion som förklarar kapitlens betydelse för helheten</i>			
b. Jokainen luku päättyy (kyseisen luvun) keskeisiin johtopäätöksiin tai ydinasioiden kiteyttämiseen / <i>Varje kapitel avslutas med de viktigaste slutsatserna i det kapitlet eller kristalliseringen av viktigaste sakerna</i>			
c. Luvun sisällä on viitattu useampaan kuin yhteen lähteeseen / <i>Inom ett kapitel har hänvisats till på mer än en källa</i>			
3. Johtopäätökset / Slutsatser			
a. Johtopäätöksissä kerrataan tutkimuskysymykset / <i>Slutsatserna upprepar forskningsfrågorna</i>			
b. Johtopäätöksissä kiteytetään esseen keskeisimmät kohdat / <i>Slutsatserna sammanfattar huvudpunkterna i uppsatsen</i>			
c. Johtopäätöksissä arvioidaan oman tekstin vahvuuksia ja heikkouksia / <i>Slutsatserna bedömer styrkorna och svagheter i den egna texten</i>			
4. Sisällysluettelo / Innehållsförteckning			
a. Sisällysluettelon avulla saa helposti kokonaiskuvan esseestä / <i>Innehållsförteckningen ger en enkel översikt över uppsatsen</i>			
5. Lähdeluettelo / Källförteckning			
a. Mahdolliset kvalilähteet on eritelty lähdeluetteloon oman otsikon alle / <i>Möjliga bildkällor listas i källlistan under sin egen rubrik</i>			
b. Lähdeluettelo sisältää vain lähteitä, joihin on esseessä viitattu / <i>Källförteckning innehåller endast de källor som det hänvisas till i uppsatsen</i>			
c. Lähdeluettelo on tehty aakkosjärjestyksessä ensimmäisen kirjoittajan sukunimeen pohjautuen / <i>Källförteckning är baserad på den första författarens efternamn i alfabetisk ordning</i>			
6. Kokonaisuus / Helhet			
a. Essee on selkeä ja ymmärrettävä kokonaisuus / <i>Uppsatsen är en tydlig och förståelig helhet</i>			
b. Kuvat tukevat esseen väittämiä / <i>Bilderna stödjer påståenden</i>			

c. Tutkimuskysymys/hypoteesi pysyy koko ajan esseen keskiössä / Forskningsfrågan / hypotesen är i centrum i uppsatsen			
d. Kappaleissa ja luvuissa ei ole sisällöllistä toistoa / Stycker och kapitlen har ingen meningsfull upprepning			
e. Keskeiset käsitteet on määritelty ymmärrettävästi / Nyckelbegrepp är tydligt definierade			
f. Nimettömiä lähteitä ei ole käytetty / Anonyma källor har inte använts			
g. Teksti on virheetöntä (yhdyssanat, pisteet, pilkut, isot alkukirjaimet) / Texten är korrekt (konjunktioner, prickar, komma, stora bokstäver)			
7. Viittaukset / Källhänvisning			
a. Pisteiden sijainti on johdonmukainen: sulun ulkopuolella, jos kyse yhdestä lauseesta – sisäpuolella, jos viitataan useampaan lauseeseen / Punktens position är konsekvent: utanför konsolen om det är en enda mening - inuti om den avser mer än en mening			
b. Viitteisiin on merkitty vuosiluvut ja sivunumerot / Referenser inkluderar årsnummer och sidnummer			
8. Kirjoittajan vs. lähteiden "ääni" / "Röst" av författare kontra källor			
a. Esseen kirjoittajan mielipide erottuu selvästi lähteistä / Uppfattningen från författaren till uppsatsen skiljer sig klart från källorna			
b. Esseen kirjoittaja on kriittinen käyttämiään lähteitä tai tekemiään päätelmiään kohtaan / Författaren till uppsatsen är kritisk till de källor hen använder eller de slutsatser hen drar			
c. Esseessä vertaillaan eri lähteitä / Uppsatsen jämför olika källor			
d. Kirjoittaja tuottaa esseessään uutta tietoa (täydentää aiempaa tutkimusta omalla perspektiivillään) / Författaren producerar ny information i sin uppsats (kompletterar tidigare forskning med sitt eget perspektiv)			

Tarkista ennen palautusta, ettei mikään "hylätyn kriteeri" toteudu

Täydennä kyllä tai ei.

	KYLLÄ	EI
Esseeseen sisältyy nimiö sivu, sisällysluettelo, johdanto, johtopäätökset ja lähdeluettelo		
JOHDANTO		
Tutkimuskysymys on kuvattu johdantoon		
JOHTOPÄÄTÖKSET		
Johtopäätösten yhteydessä on kokoava, yhden kappaleen mittainen, arviointi lähteiden laadusta		
Vastaa tutkimuskysymykseen ytimekkäästi johtopäätöksissä		
VIITEMERKINNÄT on merkitty ohjeistusten mukaisesti		
LÄHDELUETTELO on tehty ohjeistuksen mukaisesti		
LIITTEET		
5 kp lähteiden arviointitaulukoita liitteenä		
3 kpl lähdenäytteitä (kuvakaappauksia) liitteenä POIS		
Itsearviointi on täydennetty liitteeksi		

Huomaa, että hyväksytyyn edellytys on, että kaikki ruksit löytyisivät kyllä-sarakkeesta. Jätä tämä täytetty taulukko esseen liitteisiin.

Lähteet

American psychological association. (2/2020). Style and Grammar Guidelines. APA style.
<https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines>

Hirsjärvi, S., Remes P. & Sajavaara P. (2003). Tutki ja kirjoita (6.-9. painos). Tammi.

Kuvat

Kuva 1: Blazek, L. (2017). Workplace in my office with coffee [Valokuva]. Unsplash.
<https://unsplash.com/photos/GnvurwJsKaY>

Kuva 2: Walsh, M. (2020). Question mark painted on a brick wall [Valokuva]. Unsplash.
<https://unsplash.com/photos/tVkdGtEe2C4>

Kuva 3: Tomasso, P. (2016). FIKA Café [Valokuva]. Unsplash.
https://unsplash.com/photos/Oaqk7qqNh_c

Lisää aiheesta

Korpela, E. (6.6.2016) Lähdeluettelon haasteet: kuka kumma kustantaja? Kielikuraattori.
<https://kielikuraattori.wordpress.com/2016/06/06/lahdeluettelon-haasteet-kuka-kumma-kustantaja/>